

58 . Isacceea | Județ: Tulcea | Punct: La Cetate | Anul: 2013

Anul: 2013

Cod RAN: 159696.05

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: exploatare/carieră, descoperire funerară

Categorii sit: Domestic, Apărare (construcții defensive)

Autori: Dan Aparaschivei, George Aurelian Bilavschi

Instituții: Institutul de Arheologie Iași, Institutul de Arheologie Iași

Raport

Campania de săpături arheologice din anul 2013 a început la Noviodunum pe data de 12 august, prin acțiuni de pregătire a punctelor de lucru, și s-a încheiat în data de 14 octombrie. În perioada

7 – 14 octombrie s-au desfășurat acțiuni de protejare a zidurilor de incintă, a turnurilor, a edificiilor și a zonelor aflate în curs de cercetare.

Cercetările arheologice, desfășurate prin proiectul Noviodunum 2020, urmăresc cercetarea științifică, degajarea și valorificarea muzeală a sectorului de SE al cetății Noviodunum, care cuprinde un segment al fortificației, în care se înscriu trei turnuri romano-bizantine

– Turnul Mare (TM) la V; Turnul de Colț (TC) la est; Turnul A (TA) la mijloc, între cele două – cu cele două cortine aferente.

În toate punctele menționate au fost identificate niveluri din perioada medie-bizantină și medievală ce indică o locuire intensă la Noviodunum și în sec. X-XIV.

Obiectivele proiectului de cercetare din anul 2013:

- continuarea cercetărilor la segmentul de cortină C1 și C2;
- continuarea cercetărilor la Turnul A, Suprafața A și Turnul de colț;
- verificarea reperelor cronologice stabilite prin cercetările anterioare la Turnul de Colț, Turnul A, Suprafața A, Curtina 1 și Curtina 2;

În campania din anul 2013 ne-am concentrat atenția în două puncte de lucru ale sectorului Curtină 1, respectiv intramuros, în c.5-6 și la complexele din afara incintei. În fiecare din aceste locații ne-am propus să dezvoltăm în adâncime săpătura pentru a urmări stratigrafia din zona de sud-est a cetății, dar și pentru a identifica noi complexe din secvențe cronologice mai vechi.

În c.5-6 am urmărit să profilăm cât mai bine complexele apărute în anii anteriori, cu o atenție specială asupra pilonului P1, dar și a zidurilor de substrucție Z1, Z3 și Z4.

Astfel, paralel cu Z1, în ultimele campanii au fost cercetate alte două fragmente de ziduri, Z3, plasat parțial chiar sub Z1, și Z4 situat la circa 0,25 m spre sud. Aceste noi fundații sunt, cu certitudine, din perioade anterioare complexului L1, care, la rândul său, este posterior complexului căruia îi aparține pilonul P1 și Z1. De altfel, în ultima campanie, din 2013, au putut fi profilați alți trei piloni, numerotați cu P2, P3 și P4, doi lipiți de zidul de incintă (P3 și P4), iar P2 la o distanță de circa 2,30 m de P1 și mai spre nord. Nici între Z1 și P1 nu pare a fi fost o relație cronologică foarte clară de vreme ce pilonul nu se țese cu fundația Z1, fundație care este demantelată în apropiere de P1. Oricum, acest zid pare a fi avut trei faze de funcționare: o primă fază care constă în ridicarea zidului, parțial peste Z3, respectiv peste latura de nord a acestuia, a doua fază a fost una de refacere, când surprindem o suprapunere de asize de cărămidă, iar o a treia fază, de blocare a unei posibile intrări care se profila între Z1 și P1. Această blocare este constituită din

4 asize de cărămidă, mai subțire decât cele din elevația-refacere anterior menționată.

Un element care reprezintă încă o necunoscută aproape totală, cel puțin până în prezent, este o nouă instalație din piatră prinsă cu mortar, Z2, rectangulară și care intră în profilul de nord. Acest zid este situat la distanță de circa 1,35 m spre nord de P1. Tehnica de construcție pare a fi asemănătoare cu cea folosită la piloni, dar forma sa și mai ales soliditatea ne îndeamnă să credem, mai degrabă, că avem de-a face cu o structură de susținere, poate a unui pod sau a unei platforme. Dimensiunile sale, care se pot identifica în actualul stadiu de cercetare, sunt de 1,47 m pe latura paralelă cu profilul de N, 0,83 m pe latura de est și 0,40 m pe latura de vest.

Pe baza relațiilor stratigrafice, dar mai ales a materialului arheologic recoltat și interpretat, conexiunea cronologică dintre complexe descrise până acum ar putea fi următoarea:

1. Cele mai vechi complexe ar fi Z3 și Z4, aparent contemporane, dar posibil din faze diferite, dată fiind apropierea lor nefirească (circa 0,25 m). În opinia noastră, aceste ziduri corespund unui nivel identificat în anul 2013 plasat în a doua jumătate a secolului al II-lea și prima parte a secolului al III-lea și datat foarte bine cu fragmente de opaiț și o amforă tipică găsită pe nivel.

2. În etapă ulterioară apar pilonii P1, P2, P3 și P4 care făceau parte dintr-un complex mai amplu ce se întindea către interiorul cetății pe o suprafață imposibil acum de apreciat. Acești piloni au tăiat Z3 și Z4, pe care, de altfel, le-au și scos din uz prin nivelare, poate în a doua parte a secolului al IV-lea, oricum, după ce a fost ridicată incinta, de vreme ce doi dintre ei sunt plasați lipiți de zidul de incintă.

3. Se ridică Z1 ce ar putea corespunde la o anumită perioadă cu P1 pentru că avem probată o posibilă intrare profilată între Z1 și P1, care apoi a fost blocată.

4. O altă fază ar corespunde acelei blocări a intrării amintite, dar și edificării L1, depozitului amintit inițial care este posibil să fi folosit P1 în structura sa și în timpul căreia au funcționat și vasele de provizii D1 și D2. Cronologic am putea plasa acest moment în secolul al V-lea, spre finalul său, conform materialului arheologic recoltat atât de pe rămășițele de podea, dar mai ales din dărâmătura complexului.

5. O penultimă fază corespunde distrugerii L1, cândva spre începutul secolului al VII-lea de când datează și ultimele piese ceramice, dar și monede identificate în apropierea dolia.

6. O ultimă fază este marcată de intervențiile medievale din zonă, unde s-au cercetat mai multe gropi ce taie complexe romane, dar și un șanț de distrugere în partea de vest a secțiunii care întrerupe, de altfel, toate zidurile timpurii (Z1, Z3, Z4), dar distruge parțial și pilonii P2 și P3. Această ultimă etapă ar putea foarte bine să cuprindă mai multe faze, destul de greu de identificat până în prezent datorită materialului arheologic foarte amestecat.

Note

- Abrevieri

Ad. – Adâncimea; C – Curtină; Cămin de vizitare (pe trasul conductei de alimentare cu apă); Diam – diametrul; ED – Extremitatea distală; EP – Extremitatea proximală; Ext – Exterior; Gr – Groapă; Gros – Grosimea; IMDA – Industria materiilor dure animale; Înălț – Înălțimea; Int – Interior; L – Lungimea; L tot – Lungimea totală; Lăț – Lățimea; LCE – Lungimea pe coarda exterioară (la artefacte având contur curb); Max – Maxim; N – Număr; N tot – Număr total; NOV – Noviodunum; PD – Partea distală; Perf – Perforație; PM – Partea mezială; PP – Partea proximală; R – rază (de corn de cerb); Supr – Suprafața; TA – Turnul A; TC – Turnul de Colț; TM – Turnul Mare.

Informații suplimentare online

[Raportul 5253 din cronica.cimec.ro](http://raportul5253.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
